

**Langsua
nasjonalparkstyret**

ÅRSMELDING 2016

MED UTDRAK AV SNO'S ÅRSMELDING 2016

[Skriv inn tekst]

Innholdsfortegnelse

1 Generelt

2 Nasjonalparkstyret

3 Forvaltningsoppgaver

4 SNO`s oppgaver- inkludert bestilling frå nasjonalparkstyret

5 Utviklingstrekk/utfordringer

1 Generelt

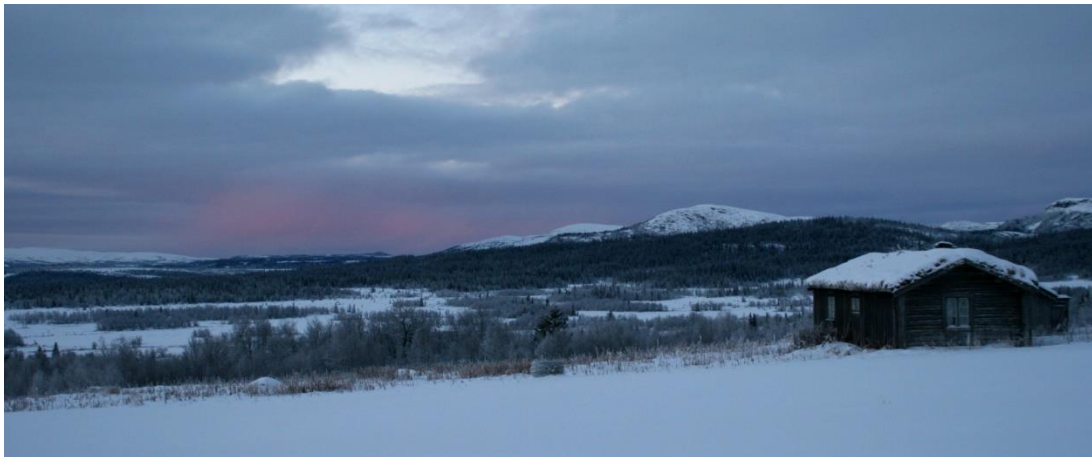
1.1. Verneområda

Langsua nasjonalpark vart oppretta i 11.03.2011 som ei erstatning for tidlegare Ormtjernkampen nasjonalpark. Nasjonalparken er på 537 km². I tillegg vart det oppretta 4 landskapsvernområde og 6 naturreservat rundt Langsua nasjonalpark. Totalt strekker verneområda seg over 7 kommunar og dekker eit område på omlag 1000 km². Langsua nasjonalparkstyre er forvaltningsmyndighet for alle verneområda med unntak av Hynna naturreservat, som Fylkesmannen i Oppland er forvaltningsmyndighet for (RAMSAR-område med internasjonal vernestatus).

I nord dominerer fjellmassiva Skaget-Skredalsfjella og Langsua. Lenger sør og aust finst eit meir rolig, bølgjande landskap med einskilde fjellformasjoner og store vatn. Det finst fleire spor etter istida i form av m.a. skuringsstriper og morenar. Nedbørsfelta til to varig verna vassdrag, Etna og Gausa, ligg delvis innanfor området.

Det er knytt store naturverdiar til myr og våtmark, gamal fjellbarskog, rik fjellbjørkeskog og rasmark. Myrområda er viktige både i utstrekning og verdi. Det er registrert mange artar frå den norske raudlista med fast tilhald i områda (sopp og lav 12 artar, karplanter 7 artar, fuglar 16 artar, pattedyr 2 artar), der mange er kulturbetinga og avhengig av beite eller slått. Dei store rovpattedyra førekjem mest som streifdyr i området, og da oftast jerv. Eit viktig vinterbeiteområde for elg finst sentralt i verneområda.

Området inneheld også kulturmiljø- og kulturminneverdiar knytt til jakt og fangst av rein og elg, til jarnframstilling, fiske, ferdsel, støls-/seterdrift, feplassar og anna beitebruk, mm.

[Skriv inn tekst]

2 Nasjonalparkstyret.

Nytt nasjonalparkstyre vart oppnemnt i samband kommunevalet 2015.

2016 var dette styrets fyrste heile virkeår, og hadde da fylgjande samansetnad:

Rolle:	Styremedlem:	Vara:	Representerer:
Styreleiar	Olav Olstad	Eystein Forseth	Gausdal kommune
Nestleiar	Kjell Berge Melbybråten	Bente Oxhovd	Øystre Slidre kommune
Styremedlem	Håvard Halvorsen	Tone Meisdalen	Nord-Aurdal kommune
Styremedlem	Toril Grønbrekk	Ola Lunde	Etnedal kommune
Styremedlem	Marit M. Rønningen	Ola Tore Dokken	Nordre Land kommune
Styremedlem	Ole T. Muriteigen	Hilde Heidi Baukhol	Sør-Fron kommune
Styremedlem	Geir W. Grosberg	Øyann E. Brandstad	Nord-Fron kommune
Styremedlem	Ingjerd T. Hagaseth	Ragnar Nordgreen	Oppland fylkeskommune.

Fra styremøtets befaring i juni 2017 – Skaget i bakgrunnen. Foto: Morten Liebe

2.1 Arbeidsutval

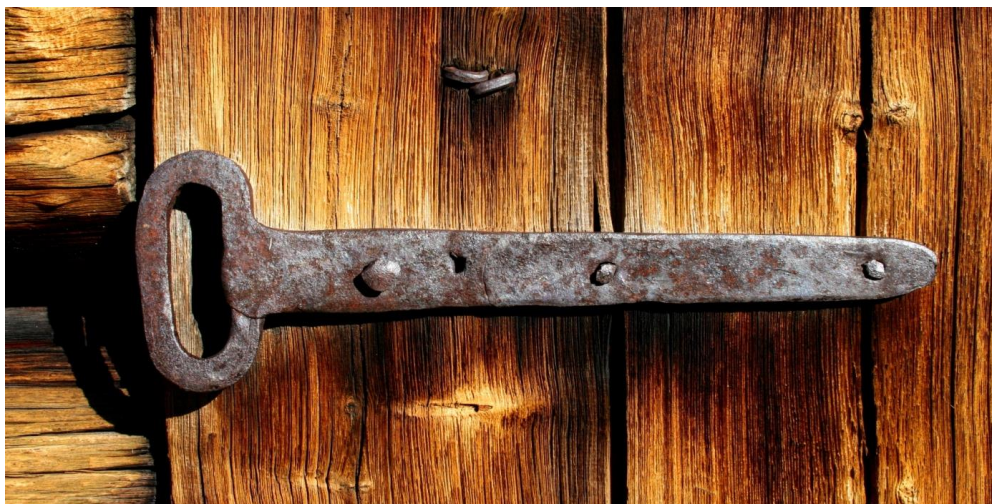
Styret kan velje å nedsette et arbeidsutval på tre medlemmer. I konstituerande møte 02.03.16 vedtok Langsua nasjonalparkstyre å nedsette eit arbeidsutval satt saman av leiar, nestleiar og eit styremedlem:

Rolle:	Styremedlem:	Representerer:
Leder:	Olav Olstad	Gausdal kommune
Nestleder:	Kjell Berge Melbybråten	Øystre Slidre kommune
Styremedlem:	Ingjerd T. Hagaseth	Oppland fylkeskommune

2.2 Administrativt kontaktutval

For å sikre at forvaltning av verneområda vert godt integrert i den kommunale forvaltninga, har styret utpekt eit administrativt kontaktutval med representantar frå administrativt nivå i dei ulike kommunane.

Kommune:	Representant:	Stilling:
Gausdal kommune	Carl Olav Holen	Enhetsleiar landbruk
Øystre Slidre kommune	Ola Hålimoen	Fagsjef miljø
Nord-Aurdal kommune	Christian Rieber-Mohn	Virksomhetsleder areal og næring
Etnedal kommune	Kari-Elin Sagen	Rådgiver natur og miljø
Nordre Land kommune	Anna Ekrem	Arealplanlegger
Sør-Fron kommune	Ny må inn	Miljø- og utmarksrådgjevar
Nord-Fron kommune	Anders Nybakken	Plan- og miljøkonsulent

2.3 Fagleg rådgjevande utval

Fagleg rådgjevande utval (FRU) skal sikre involvering av ulike interesser i verneområdet: Grunneigarar, næringsinteresser og miljøorganisasjonar. Det rådgjevande utvalet skal ikkje handsama enkeltsaker, men uttale seg om overordna strategiar og særlege forhold.

Det var ingen møter i FRU i 2016. Utvalet må nå reopnevnas sidan det er store forandringar i arbeidssituasjonen og anna til medlemmane. Neste FRU-møte er planlagt i samband med høring av forvaltningsplanen.

2.4 Ansvarsfordeling i verneområda.

Nasjonalparkstyret forvaltar som forvaltningsmyndighet verneforskriftene og fattar einskildvedtak. Styret har ansvar for forvaltningsplan med besøksstrategi og andre planar, informasjon/skilting, skjøtseltak, tilrettelegging, registrering og overvaking.

SNO utfører kontroll og tilsyn i verneområda og set i verk dei tiltaka som nasjonalparkstyret ynskjer utført, med anna informasjon/skilting, skjøtseltak, tilrettelegging, registrering og overvaking. SNO kjøper tenester frå fjellstyra og andre.

2.5 Nasjonalparkstyrets sekretariat/nasjonalparkforvaltar

Nasjonalparkforvaltarane er underlagt nasjonalparkstyret, og legg fram innstillingar til vedtak i styret i saker som gjeld forvaltning av verneområda. Dei kan også etter delegasjon frå styret treffe vedtak i kurante saker, dvs. spesifiserte ferdsel og motorferdslesaker, samt andre saker som dreier seg om fornying av tidlegare gitt dispensasjon, saker med innarbeida praksis og saker med eintydige føringar i forvaltningsplanen. Nasjonalparkstyret er forvaltaranes oppdragsgjevar, medan Fylkesmannen er deira arbeidsgjevar. Sekretariatet er lokalisert i kommunehuset i Gausdal på Segalstad Bru, saman med SNO, Randsfjordmusea og Gausdal Fjellstyre, som eit forvaltningsknutepunkt for verneområda i Langsua.

I 2016 har det vore to nasjonalparkforvaltarar tilsett i Langsua. Ulf Ullring har arbeia heila året medan Marit Vorkinn slutta fyrste februar, og Morten Liebe kom inn som erstattar fyrste mai.

2.6 Nettside for nasjonalparkstyret

Nettsida til Langsua nasjonalparkstyre finn du på www.langsua.no, eller på <http://www.nasjonalparkstyre.no/Langsua/>

På nettsida finn ein nyhende frå verneområda, møteplan for nasjonalparkstyret, møteprotokollar, siste nytt frå naturoppsynet(SNO) og anna.

3 Forvaltningsoppgaver

3.1 Saksbehandling

Langsua nasjonalparkstyre i 2016 har halde 6 ordinære styremøter dels kombinera med kompetanseheving.

Nasjonalparkstyret har handsama 78 saker etter verneforskrifta, her av 15 saker har vært oppe i styret. Tabellane nedanfor viser saker fordelt på dei ulike kategoriane. Vær merksam på at ein og same sak kan opptre i fleire vernekategoriar samstundes.

Saker verneforskrift	<i>Totalt</i>	<i>Delegerte</i>	<i>Bygg</i>	<i>Motorferdsel</i>	<i>Landbruk</i>	<i>Stier /løyper</i>	<i>Forskning</i>	<i>Annet</i>	<i>Avslag</i>
<i>Ant 2015</i>	75	43	13	52	-	-	-	10	3
<i>Ant 2016</i>	78	63	10	51	2	4	2	9	0

Saker etter vernekategori	NP	NR	LVO
<i>Antall 2015</i>	33	18	58
<i>Antall 2016</i>	29	23	69

Ingen har fått avslag på søknad. 65% er motorferdselssaker, 13% er byggesaker og 5% er stier- og løypesaker. En veldig høy andel av sakene er knyttet til virksomhet i landskapsvernområdene. To saker er klagebehandla. Vedtakene i nasjonalparkstyret ble ikke endra av Miljødirektoratet.

Noen av vedtakene omfatter tiltak som berører Hynna naturreservat, som er et såkalt RAMSAR-reservat med internasjonal status. Saker som kun omfatter tiltak i Hynna saksbehandles av miljøvernavdelingen hos Fylkesmannen i Oppland. Disse sakene kommer i tillegg til de som er summert i tabellen.

3.2 Forvaltningsplanarbeid

Forvaltningsplanarbeidet inkludera ein besøksstrategi har hatt fokus frå og med sommaren. Utkast til ulike kapitell er drøfta i styret ut over høsten. Ein førebels besøksstrategi ble vedteken i styremøte 12.12.16. Ein framdriftsplan for heile saka er utarbeida.

Forvalterane har hatt møte med dei tre destinasjonsselskapa. Vi har hatt løpende kontakt med Miljødirektoratet om saken, og planlagt møte miljøvernavdelingen i Oppland om Hynna naturreservat som dei forvalter.

Det er også bestilt biologisk utredninger for Kjølaåne naturreservat. Den vil foreligge tidleg i 2017.

3.3 Regnskap – styret, sekretariat, forvaltningsplaner og tiltak

Tabellen nedenfor viser bruken av tildelte midler (i 1000 kr) til drift av styret, drift av sekretariat (eks. lønnsmidler), forbruk til forvaltningsplaner og tiltak i verneområdene.

Aktivitet	Tildeling	Forbruk	Merknad
Drift styret	190 000	314 132	2 todagers møter + kompetansedager. Første driftsår for nytt styre.
Drift sekretariat	165 000	140 927	
Forvaltningsplaner	100 000	10 283	Overforbruk for styret kunne ikke føres på forvaltningsplanarbeidet, slik vi tenkte.
Tiltak verneområder	650 000	649 811	

3.4 Kontroll

Det har vært jevnlig kontakt mellom forvalter og SNO-oppsynet. Tillatelser og vedtak gjort av forvaltningsmyndigheten er fulgt opp med kontroll i felt. Det er gitt noe oppsynsmessig veiledning i forhold til forståelse av begreper og tillatelser. Generelt er det avdekket få brudd på vernereglene. Oppsynsaktiviteten er prioritert i områder med mye ferdsel.

3.5 Utadretta verksemd

Det er halden foredrag for:

- Norsk entomologisk foreining
- Noragric-studenter (NMBU)

3.6 Informasjon og veiledning

Nasjonalparkstyrets sekretariat, med to nasjonalparkforvaltarar, er samlokalisert med SNO, Gausdal fjellstyre og Kittilbu utmarksmuseum i eit forvaltningsknutepunkt i Gausdal kommunehus på Segalstad bru. Her er det også eit lokale tiltenkt informasjon og formidling.

Forprosjektet frå 2013/2014 for utstillings/informasjonsarealet i kommunehuset er revidert og redusert til ein lågare ambisjon i samarbeid med Gausdal kommune, og tiltak med blant anna eit storkart (der merkevara er innarbeida) over Langsua og enklare utstilling er starta.

Miljødirektoratet lanserte våren 2015 sin nye merkevareprofil for nasjonalparker, og vi har etterkvart starta å ta i bruk den nye profilen, på brevark, rapporter, trykksaker, kart, mm. For

[Skriv inn tekst]

eksempel, revisjon og trykking av vårt A5-heftet om verneområda (med engelsk oversetting klar), og informasjonsdisplay for brosjyrar til bruk i turistbedriftene (sjå bildet nedanfor).

Innfallsportar med informasjonspunkt er no etablert ved Falkfangarhøgda, ved Espedalen LVO/ Hersjømyrin NR med toalettanlegg i 2016, Storeskag i Haldorbu LVO med toalettanlegg påbyrja i 2016, Revsjøane i Espedalen LVO og ved Kittilbu utmarks-museum ved Hynna NR. Her finst informasjon om nasjonalparken og verneområda nærast infopunktet. Her er det også etablert parkeringsplassar og plassert ut bord/benker.

Nasjonalparkforvalterne og oppsynet har vektlagt å være tilgjengelig for å svare på spørsmål fra brukerne av verneområda, og det har vært mange henvendelser. Forvaltere, styremedlem og oppsyn har vært på møter og samlinger for å informere om nasjonalparkens innhold, forvaltning og muligheter.

3.7 Skjøtsel

Etter opprettingen av Langsua nasjonalpark ble det utarbeidet skjøtelsnotater for et tjuetalls steder med skjøtelsavhengig kulturmark i verneområdene, med beskrivelse av verneverdier og aktuelle skjøtelsiltak. Skjøtelsnotatene danner først og fremst grunnlaget for å utarbeide bevaringsmål for arter og naturtyper, og skjøtelsplaner for prioriterte lokaliteter.

Skjøtelsbeiting på Storhøliseter i Espedalen LVO. Foto: Ulf Ullring.

Til tross for manglende forvaltningsplan og skjøtelsesplaner, så startet man opp skjøtsel med utgangspunkt i disse notatene allerede fra 2012. I 2016 er følgende tiltak gjennomført:

- Inngått beiteavtale på Storhøliseter med Oppland hesteeierforening, og avbeitet tre seterkvæver, én gang tidlig i beitesesongen, og én gang på slutten. Innimellom dette beitet hestefølget som tidligere på Svartjernholet.
- Inngått beiteavtale for Tronhushavna og Hundslægeret med Akershus dølahestlag. Beitingen ble tidlig avbrutt, da hingsten ble skadet og måtte tas ut, og hoppeeierene deretter dessverre bestemte seg for å hente hestene sine. Man rakk dermed ikke å gjennomføre planlagt skjøtelsesbeiting, selv om hestene så vidt fikk beitet litt på Hundslægeret.
- Skjøtelsesbeiting med storfe på Nordbua ble planlagt og forberedt ved befaring og anskaffelse av beiterett for interesserte beitebrukere fra Fron. Oppstart av skjøtelsesbeiting planlagt i 2017.
- Skjøtelsesbeiting med storfe og sau på Lundsetra ble planlagt og forberedt ved befaring med aktuelle setereiere og beitebrukere.
- Skjøtsel av slåtteenga på Åndstadsetra i Dokkfaret LVO ble gjennomført i juli som kurs i ljåslått i regi av Kittilbu utmarksmuseum. Instruktør i år som i fjor var Mats «Lie-Mats» Rosengren fra Sverige. Målet med skjøtselen er å restaurere ei gammaldags artsrik slåtteeng. Det er lagt ut et fast transekt i enga, hvor man følger med på endringer i floraen fra år til år.
- Det er også gjennomført skjøtsel i regi av SNO, først og fremst krattrydding. Se utdrag av SNOs årsrapport nedenunder (neste kapittel).

Slåttekurs på Åndstadsetra i Dokkfaret LVO. Foto: Ulf Ullring

3.8 Registreringer

Også i 2016 ble det foretatt registreringer i verneområdene, både av naturtyper og arter. Kjølaåne NR med sine myrtyper og beitepåvirka landskap var årets utvalgte undersøkelsesområde, og undersøkelsen ble gjennomført av Kistefos Skogtjenester AS. Artsregistreringer fra verneområdene legges nå inn i Artsobservasjoner og evt. andre nasjonale databaser. Det registreres ellers fortløpende data knyttet til fugleliv og andre arter utenom våre bestilte undersøkelser.

3.9 Tilrettelegging av innfallsporter ved Storeskag i Haldorbu LVO, Veslefjell ved Hersjømyrin NR og Kittilbu utmarksmuseum ved Hynna NR.

Nasjonalparkstyret prioriterer å tilrettelegge gode innfallsporter til Nasjonalparken med parkering, informasjon og rastemuligheter. Revsjøplassen i Gausdal, Veslefjell/Falkfangerhøgda i Fron og Storeskag i Øystre Slidre har vært prioritert så langt.

I 2016 er informasjonspunktet på Veslefjell ved Falkfangerhøgda (i nærheten til Espedalen landskapsvernområde og Hersjømyrin naturreservat) gjort ferdig med parkeringsplass, bord/benker, informasjonstavle og toalettanlegg. Fra parkeringsplassen er det et vidt utsyn over både Hersjømyrin NR og nordre del av Langsua nasjonalpark.

På Storeskag i Øystre Slidre etableres det et tilsvarende informasjonspunkt som på Veslefjell. Grunnarbeida for toalettanlegg ble gjennomført i 2016, og anlegget vil bli ferdig i 2017.

[Skriv inn tekst]

Rovfuglsilhuetter på parkeringsplassen på Veslefjell. Foto: Morten Liebe

Plassen på Veslefjellet. Foto: Morten Liebe

Toalettanlegget ble ferdigstilt i 2016. Foto: Kjølvs Falklev.

Noen av tiltakene på Storeskag. Foto: Morten Liebe

3.9.1.1 Kittilbu:

Kittilbu Utmarksmuseum er en del av forvaltningsknutepunktet for Langsua, sammen med sekretariatslokalene i Gausdal kommunehus på Segalstad bru. Kittilbu Utmarksmuseum skal i framtida fungere som et besøkssenter for verneområdene i Langsua, samtidig som stedet skal formidle natur- og kulturhistorien i dette fjellområdet..

[Skriv inn tekst]

Nasjonalparkstyret har i 2016 deltatt på flere møter om oppgradering av Kittilbu utmarksmuseum både inne og ute. Fugleskjulet som vi bygde i 2015 er nå i bruk og fungerer godt etter intensjonen, selv om informasjonsplakater fortsatt mangler der.

Det ble i 2016 produsert to landskapsmodeller over Langsua, hvorav den ene er plassert på Kittilbu, og den andre i knutepunktet på Segalstad bru. Landskapsmodellen formidler natur, kultur og friluftsliv i området, gjennom en interaktiv billedanimasjon som projiseres ned på landskapet. Modellen fungerer bra, men noe justering av animasjonene gjenstår og skal ferdigstilles i 2017. Modellen er skjært ut i lind av den kjente treskjærereren Ragnar Nysæther.

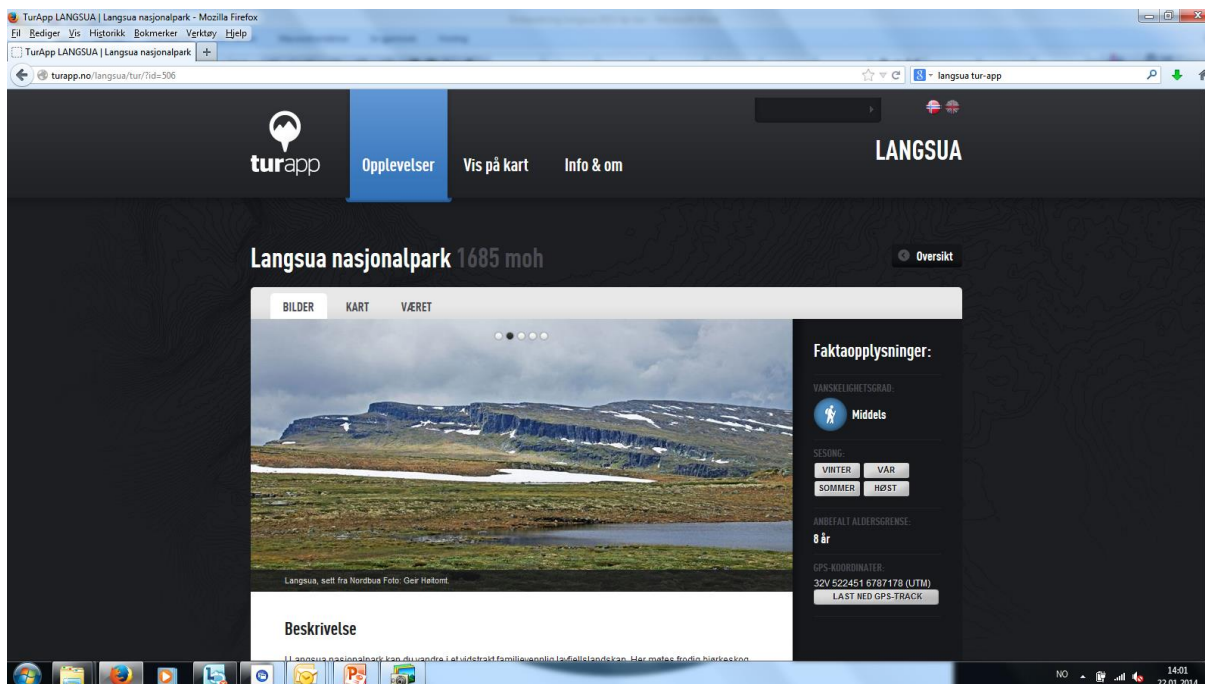
Fugleskjulet ved Kittilbutjønn - utenfra og innenfra. Foto: Morten Liebe

[Skriv inn tekst]

3.10 Tur-App.

Det forrige styret var opptatt av digital informasjon om verneområdene. TurApp AS lanserte i desember 2013 *TurApp Langsua*, www.outtt/langsua. først på nettsiden vår, deretter for smarttelefon (iPhone- og Android). Her kan man velge noen turmål og skaffe seg litt informasjon om verneområdene. Dette var et pilotprosjekt, og trenger fortsatt å utvikles videre for å kunne fungere på en god måte, bl.a. med redigering og innlegging av mer informasjon om verneområdene. Abonnementet ble videreført i 2016.

4. SNOs oppgaver - inkludert bestilling fra nasjonalparkstyret

Utdrag frå SNO sin årsmelding for 2016 - Langsua NP med tilhørende verneområder:

Tjenestekjøp:

I 2016 ble det kjøpt tjenester av 5 fjellstyrer. Arbeidsoppgavene har vært delt på de to delområdene skjøtsel/ tilrettelegging, og kontroll av offentligrettslige papirer i forbindelse med små og storviltjakt på respektive områder.

Tiltak: Langsua nasjonalpark med tilgrensede verneområder.

Da nasjonalparkstyret i større grad enn tidligere ønsker å gjennomføre tiltak selv, er det fra SNO- Langsua sin del kun blitt gjort mindre tiltak som oppsetting av grensesteiner ved Svartbekken i Fron, Brennastølen i Nord Aurdal og flyttet en stein ved Øyvassoset i Fron. På infopunkt ved Helleset bru er det satt opp informasjonstavler på infosteinerne. Dette i godt

[Skriv inn tekst]

samarbeid med Arnold Skaar i Skrautvål sameige. Ferdigstille "Nasjonalparkstien" ved Storeskag i Haldorbu LVO.

Skjøtsel: Langsua nasjonalpark med tilgrensede verneområder.

Etter bestilling fra nasjonalparkstyret er det gjort skjøtsel på til sammen 7 lokaliteter. Her er det ryddet einer/vier og fjernet en god del bjørk. Det finnes egne skjøtselsnotater på samtlige lokaliteter-

Informasjon: Langsua nasjonalpark med tilgrensede verneområder.

Etter bestilling fra nasjonalparkstyret er det gjort informasjonstiltak ovenfor skolene rundt parken. Prosjektet har vært flerårig og er kalt "Barnas naturoppsyn". For 2016 ble prosjektet gjennomført i 5 kommuner. I tillegg har SNO vært i en barnehage og formidlet kunnskap om fugler og fuglelyder.

Bestilte oppdrag for 2016:

Gjennom bestillingsdialogen Lnr.	Sted	Beskrivelse	Kvittering
1	Langsua +	Barnas naturoppsyn.	Gjennomført i 5 av de 7 Langsua kommunene
2	Langsua NP	Skjøtsel Leikvamslægeret Flerårig	Utført ihht skjøtselsnotat.
3	Dokkfaret LVO	Skjøtsel Liumseter Flerårig	Utført ihht skjøtselsnotat.
4	Dokkfaret LVO	Skjøtsel Mjødokksætra Flerårig	Utført ihht skjøtselsnotat.
5	Dokkfaret LVO	Skjøtsel Druktjønnsætra	Utført ihht

Barnas naturoppsyn på leit etter hubro sammen med SNO/Ole Knut Steinset.
Foto: SNO/Kjølv Ø. Falklev

5. Utviklingstrekk/utfordringer

Langsua nasjonalpark med tilhørende verneområder betyr og har betydd mye for mange. Bruken av fjellområdene har lange tradisjoner både innen primærnæring, jakt-, fiske og friluftsliv. Noe en også kan finne igjen i formålet med opprettelsen av verneområdene.

Artsmangfoldet er stort, noen arter er svært sjeldne, og det er en utfordring å ta vare på dem alle. Noen arter trenger beskyttelse og ro, andre igjen trenger aktivt påvirkning i form av hogst, beite og slått for å få det levemiljøet som de trenger. I forhold til menneskelig bruk, bør enkelte områder få ha et urørt preg, mens andre områder tåler mye aktivitet. Samtidig skal vi ønske flere brukere velkommen til Langsua, og det er viktig å bygge tilhørighet og stolthet over verneområdene i en balanse mellom vern og bruk.

Vi må forvente et økt fokus på Langsua-området og med det en økt bruk til alle årstider. I årene framover vil derfor besøksforvaltning bli et viktig arbeidsområde. Informasjon og tilrettelegging er stikkordene her. Områdene har allerede idag en god infrastruktur for aktivt bruk. Og mye av den nødvendige informasjonsskiltingen er på plass. Likevel gjenstår allikevel mye, så i den nærmeste framtid må tilrettelegging av innfallsporter og informasjon fortsatt prioriteres.

Skjøtsel av naturbeitemark og kulturlandskap er en viktig oppgave. Mange arter og naturtyper, viktige landskap og kulturverdier, og en stor naturressurs er avhengig av skjøtsel. Dette er et stort og langtekkelig arbeid, som vil kreve mye ressurser og innsats fra en rekke personer, etater og myndigheter.

Uten at vi spiller på lag med landbruket, og de med oss, så kan vi ikke klare oppgaven. Det haster derfor med å bygge allianser med husdyreiere, som i tillegg til mat produksjon eller

husdyrhold som interesse, også kan finne stolthet i å vedlikeholde et vakkert kulturlandskap og å ta vare på et svært artsrikt og viktig økosystem.

Fra Lundsetra i Nordre Land. Foto: Morten Liebe

I løpet av 2017 vil forslaget til forvaltningsplan og besøksstrategi bli sendt på høring. I den foreløpige besøksstrategien er hovedstrategien formulert slik:

«Nydelig villmarkspreget i et sentralt stort område

– Fine opplevelsesområder i ytterkantene»

Med det menes og kreves:

Et stort sentralt villmarkspreget naturområde gir store naturopplevelser ved ferdsel til fots og ved annet enkelt friluftsliv over en til flere dager. Ferdselen er styrt til det allerede godt utbygde sti- og skiløypenettet der det ikke er behov for vesentlige endringer.

Utvalgte områder i ytterkantene av verneområdene sammen med randsonene utenfor, gir flotte opplevelser av Langsua's godt bevarte natur og kultur, både ved korte stopp og flere dagers turer via godt tilrettelagte aktiviteter og arrangementer. Fokus på tilrettelegging for opplevelse av et spesielt tema – «signaturproduktet». Denne aktive bruken er tilpasset de fastsatte bevaringsmålene i disse områdene.

[Skriv inn tekst]

Bruken overvåkes og evt. justeres ut fra forholdet til verneverdiene. Overvåkingen må være slik at den gir respons på endringer i besøk over relativt kort tid.

